

Afscheidsinterview
Franc Wilmink

‘Er is veel wat ons als notariaat bindt’

Tijdens zijn voorzitterschap van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) richtte Franc Wilmink zich op de overeenkomsten tussen notarissen. Daarnaast analyseerde het bestuur wat de echte bedreigingen zijn voor het notariaat en hoe die zouden moeten worden aangepakt.

TEKST Jolanda aan de Stegge | FOTO Truus van Gog

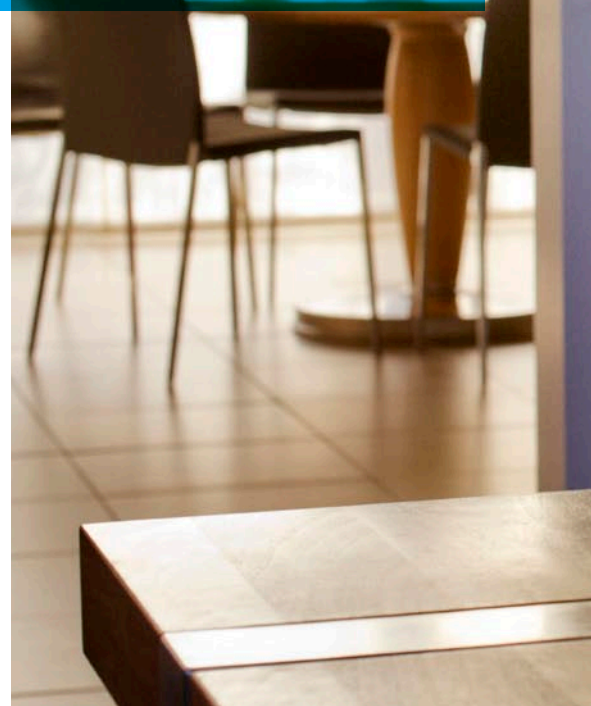
Een vlotte 120.000 kilometer zal hij als voorzitter en bestuurslid van de KNB hebben afgelegd, schat hij, waarvan zo'n 30.000 per trein. Dat krijg je wanneer je in Drenthe woont. Gelukkig maar dat hij onderweg zijn plezierig vindt. Nuchter en relativerend kijkt Franc Wilmink terug op zijn tweejarig voorzitterschap bij de KNB. Of hij daar gezien al die kilometers en reizen extra gemotiveerd voor was? 'Nee hoor, van de 30 jaar die ik in het notariaat werk, heb ik 25 jaar iets in KNB-verband gedaan: ringbestuur, ledenraad, commissies. Het hoort kennelijk bij mijn leven dat ik dingen naast mijn werk doe.' Het gesprek ter gelegenheid van zijn afscheid als KNB-voorzitter vindt plaats aan de keukentafel in een charmant gemoderniseerde boerderij aan de rand van Nationaal Park Dwingelderveld. Na zijn studie notarieel recht kreeg Wilmink een baan op een notariskantoor in Hoozeveeën. Toen hij jaren later wilde verkassen naar het westen, was zijn vriendin net aangenomen op een notariskantoor in Drenthe. Ze bleven in het noorden, trouwden, kregen twee – inmiddels studerende – kinderen en ieder werkt als notaris op een eigen kantoor.

MISSIE

Van 2003 tot 2007 maakte Wilmink deel uit van het KNB-bestuur. In 2011 keerde hij terug en volgde begin 2013 de toenmalige voorzitter Ruud van Gerven op. Zijn belangrijkste taak zit erop: de rust laten terugkeren in het notariaat.

'Gedurende een jaar of tien was er veel onrust in de beroepsgroep, wat resulteerde in de gebeurtenissen van 2012. Daar maak ik niemand verwijten over, maar in mijn optiek moest de brand worden geblust en ervoor worden gezorgd dat het huis bleef staan, terwijl tegelijkertijd de goede punten van de "coup" moesten worden uitgevoerd.' Hij koos ervoor zich te focussen op de onderlinge overeenkomsten. 'Als notaris hebben wij een aantal zaken gemeen, zoals onze onpartijdigheid, onafhankelijkheid en vrij hoge specialistische kennis op belangrijke rechtsgebieden. Als wij niet benadrukken wat ons bindt en onze functie laten eroderen, worden we juristen als alle anderen. Daarom is het goed te belichten wat wij doen en kunnen. Vanuit die invalshoek beoordeelde ik telkens de bestuursagenda, de voorstellen en besluiten.' Aan de vooravond van zijn aftreden denkt hij dat zijn missie tot op zekere hoogte geslaagd is. 'Vergeleken met twee, drie jaar geleden zijn we een stuk verder.' Daarnaast schreef het bestuur het strategisch plan 2015-2020: hoe gaan we als notariaat verder en waar willen we over vijf jaar staan? Dit plan, *Notaris 2.0*, werd afgelopen september omarmd door de ledenraad. Het plan analyseert: waar zit nou echt de bedreiging voor het notariaat? Wat gaan wij daarmee doen en welke stappen zijn hiervoor noodzakelijk? 'Tien jaar naar binnen kijken en op elkaar vitten, heeft ons niet zoveel gebracht. Het is de hoogste tijd om naar buiten te kijken en adequaat te handelen.'

‘Digitalisering kan een deel van onze activiteiten enorm ondersteunen’

DIGITALISERING

Uit onderzoek in het Angelsaksische rechtsgebied blijkt dat derden, niet-juristen, in het buitenland op grote schaal investeren in digitale oplossingen op juridisch gebied. 'Als men in de VS op jaarbasis 500 miljoen in dit soort toepassingen investeert, kan dat hier ook gebeuren. Mijn voorstel: probeer dat als beroepsgroep voor te zijn. Sla als notariaat zelf die digitale weg in, want digitalisering kan een deel van onze activiteiten enorm ondersteunen. Laten we alsjeblieft proberen dat enigszins in eigen hand te houden.' Hij voorziet dat er de komende jaren nog veel missiewerk te verrichten valt om alle leden mee te krijgen in de ontwikkelingen rondom de digitale toepassingen. Dat bleek ook uit het HEMA-initiatief om een notariesservice op te zetten. Het verraste hem dat de beroepsgroep

daar boos en verontrust op reageerde. 'Ik had een pragmatischer reactie verwacht à la: wat gebeurt er eigenlijk, wat kunnen wij ermee en moeten we er überhaupt iets mee? Je kunt het vervelend vinden dat de HEMA zoiets doet, maar je kunt ook denken: waarom komen we zelf niet met zo'n service, als notariaat? Dat laatste is veel sterker.'

De weerstand komt mogelijk voort uit angst voor de digitalisering en het feit dat het notariaat hierbij verdergaand zal moeten samenwerken met andere partijen. 'Als bestuur vinden wij het belangrijk om de invulling daarvan mee te bepalen en de regie in handen te houden, zodat we niet worden ingehaald door externe partijen. Desondanks zal het nog veel geld, tijd en energie kosten veel leden van de noodzaak hiervan te overtuigen.'

DE BOER OP

Gelukkig ging er ook veel goed. Wilmink is te spreken over de verbeterde besluitvorming binnen de KNB, in de ledenraad en het bestuur. 'Er wordt strakker, zakelijker en efficiënter vergaderd dan een aantal jaren geleden. We zijn natuurlijk wel knappe juristen, maar geen professionele vergadelaars.' Het lijkt hem een logische volgende stap dat de ledenraad verdergaand bij de besluitvorming wordt betrokken, zodat het bestuurswerk voor iedereen inzichtelijker wordt. De interne communicatie verbeterde. Vaak hoort hij van leden dat ze het waarderen dat het bestuur zo zichtbaar en aanspreekbaar is. 'Daar ben ik blij mee, want rust in de organisatie hangt samen met het vertrouwen dat de leden hebben in de mensen die in Den Haag op de stoelen zitten. Een deel van dat

vertrouwen kun je creëren door er alleen maar te zijn, zodat leden iets kunnen vragen of zeggen als ze dat willen, of kritiek kunnen spuien. Daarom moet je als bestuurder dus vaak de boer op, naar ringvergaderingen en andere bijeenkomsten.'

EXTERNE COMMUNICATIE

Ook de communicatie naar externe partijen werd aangepakt. Nadat bijvoorbeeld het televisieprogramma Zembla een item uitzond over executieveilingen waarin het notariaat ongunstig werd belicht, werden de staatssecretaris en een aantal Kamerleden uitgenodigd zo'n veiling bij te wonen. Zij kregen de nodige uitleg en hoorden wat het notariaat eraan doet om misstanden te voorkomen. 'De reacties waren: "Oh, werkt dat zo." En: "Nu begrijp ik ook waar je als notaris tegenaan loopt." In dit soort situaties voorziet de KNB externe partijen van de juiste kennis en informatie.'

PENSIOENFONDS

Niet alles wat hij wilde, is gelukt. Wilmink was altijd een voorstander van een zo los mogelijke verhouding tussen het notarieel pensioenfonds en de KNB. Desondanks zijn tijdens zijn voorzittersperiode die twee partijen juist weer dichter tegen elkaar aangerold. 'Ik was erbij en begrijp de ratio erachter, maar voor mijzelf is dit geen overwinning.'

COMMISSIE TOEGANG NOTARIAAT

Na zijn aftreden zal hij de nodige aandacht aan zijn eigen kantoor besteden, want daar is de afgelopen tijd weleens wat blijven liggen. In Den Haag zullen ze hem nog geregeld zien, want binnenkort maakt Wilmink deel uit van de Commissie Toegang Notariaat. Overigens vindt hij twee jaar zonder meer te kort voor het KNB-voorzitterschap. 'Na mijn vertrek moet men er serieus over nadenken of die periode niet moet worden verlengd. Dat zou beter zijn, maar als zittend voorzitter ben ik hiervoor natuurlijk de slechtst denkbare pleitbezorger.' ■